

Ἀπόψε ἕνεκα τῆς κακοκαιρίας — ὁ ἀὴρ εἶχε κοπάσει, ἀλλ' ἦσαν βρεγμένα τὰ λιθόστρωτα καὶ ψυχρὰ ἡ ἀτμοσφαῖρα, — ἡ κίνησις ἐγένετο ὑπὸ τὰς στοάς. Ὁ Τόνης παρηκολούθει μὲ τὸ ταχύ του βῆμα ἐξετάζων τοὺς ὀμίλους τῶν γυναικῶν καὶ προσέχων μακρόθεν ὅπου διέκρινε κανὲν αὐθαδὲς καπελῖνον στίζον, ὡς παρὰκαιρὸς νεωτερισμὸς καὶ ὡς ὑποδήλωσις τοῦ μέλλοντος, τὴν μονοτονίαν τῶν μαύρων παλαιῶν μανδυλῶν· προσεῖχε μήπως ἤθελε συναντήσῃ τὴν Μαργαρίταν, διότι καὶ αὐτὴ ἐπομένη εἰς τὴν λαϊκὴν συνήθειαν καὶ μὴ ἔχουσα ἡμερινὸν συνοδόν, τὸ ἐσπέρας ἐπεσκέπτετο τὴν ἀγορὰν συνοδουμένη ἀπὸ τὸ μανδυλὸ τῆς μάμμης τῆς καὶ πολυλάκις ἀπὸ τὸ μπερετόνι τοῦ πάππου τῆς. Ἀπόψε ὅμως μετὰ τὰς οικογενειακὰς ἀνωμαλίας, αἱ ὁποῖαι εἶχον προκαλέσει τὸ ἐπιστόλιον ἐκεῖνο, δὲν ἦτο πολὺ πιθανόν ὅτι θὰ ἐξήρχετο. Ἀλλὰ τῶν ἐραστῶν αἱ ἐλπίδες εἶνε πάντοτε παράλογοι. . .

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἡ ἐκλογικὴ κίνησις ἀρκετὰ ζωηρά. Οἱ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τοῦ Μῆλια ἐνεθυμοῦντο ἀνέλθουν ὀλίγον καὶ νὰ χαιρετίσουν καὶ τὸν Τοκαδέλον. Ἡ οἰκία ἦτο εἰς μέρος κεντρικόν, διαβατικόν καὶ πολλοὶ ἐπήγαιναν χωρὶς νὰ ἔχουν κινήσει διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἐως οὐ ἀνέλθῃ ἐκ τῆς μικρᾶς πλατείας τῆς εἰσόδου εἰς τὴν αἴθουσαν, σταματῶν τὸν ἕνα καὶ συνομιλῶν μὲ τὸν ἄλλον, ὁ Τόνης ἔκαμε μισὴν ὥραν. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ὁ πατήρ του, ἡ μήτηρ του καὶ ἡ Κεβή του ἐδέχοντο τοὺς ἐκλογεῖς μὲ χειραφίας, μειδιάματα καὶ φιλοφρονήσεις. Ἄνωθεν, ἀπὸ τὴν καγκλωτὴν γαλερίαν, ἡ ὁποία περιέθετε τὴν αἴθουσαν αὐτήν, ἐθεᾶτο τὸ πλῆθος ἡ Κίτη μὲ μερικὰς φίλας τῆς ὀμηλικῆς καὶ μίαν ὑπηρετρίαν. Ὡς ἐκ τούτου πολλῶν ἐκλογέων τὰ ὄμματα, καὶ μάλιστα ὀπαδῶν μὴ ἔχόντων ἀκόμη ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας ψῆφον, ἦσαν ἐστραμμένα πρὸς τὰ ἐπάνω, πρὸς τὴν ἄωρον καλλονήν, τῆς ὁποίας προσεπάθουν νὰ διακρίνουν διὰ τῶν κενῶν τῶν κιγκλίδων τὰς περιφήμες κνήμας πολὺ πλησίον τῶν δύο λαμπτήρων, τῶν ἀνημμένων εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς πολυφώτου.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Ἡ ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΦΑΚΙΡΩΝ

Τὸ μέγα ἐνδιαφέρον, ὅπερ παρὰ τῇ κοινωσίᾳ ἐγείρουσι νῦν τὰ φαινόμενα τοῦ ὑπνωτισμοῦ καὶ ἡ διὰ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν διδομένη αὐτοῖς ἐξήγησις, καθίστησι, νομίζομεν, τὴν κατωτέρω περιγραφὴν τοιούτων φαινομένων παρὰ τοῖς Ὑόγγι-Φακίραις, γραφείσαν ὑπὸ τοῦ γερμανοῦ Andon J. Ceyp, ἀξίαν ἰδιαζούσης προσοχῆς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1886 (γράφει οὗτος) ἐταξείδευον ἐκ τῆς Περσικῆς πρωτεύουσῆς διὰ τοῦ Ἰσπαχὰν καὶ Βουσαχίρ εἰς Ἰνδίας. Ἰδιαίτεράν εὐχαρίστησιν ἠσθανόμην κατὰ τὸ ταξείδιον τοῦτο, διότι ἤμην συνοδὸς τοῦ δόκτωρος Μὰκ Νέιλλ, ὅστις διευθύνετο πρὸς τὰ πεδία τῆς νέας ταύτης πατρίδος του. Καθ' ὅδον συνδιελεγόμεθα περὶ διαφόρων ἀντικειμένων,

συνέπεσε δὲ ἡ συνδιάλεξις ἡμῶν νὰ περιστραφῇ καὶ ἐπὶ τινων συμβάντων κατὰ τὴν ἐν Λαχώρῃ διαμονὴν αὐτοῦ. Ἐν τῇ σειρᾷ τῆς ὀμιλίας ὁ Δόκτωρ μοὶ ἀφηγήθη γεγονὸς τι, τὸ ὁποῖον ἐν ἀρχῇ ἐξέλαβον ὡς ἀστείότητα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπινοηθεῖσαν χάριν φαιδρότητος καὶ θυμηδίας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐπεισθην, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συμβάντος πραγματικοῦ, ὅπερ ὁ Δόκτωρ διηγείτο μετὰ πάσης σπουδαιότητος. Ἀναγράφω τὴν περὶ τούτου ἀφήγησίν του ἀπλοῦστατα ὡς εἶχε μὲ μόνην τὴν προσθήκην, ὅτι, ἐπιστρέψας εἶτα εἰς Λαχώρην, ἤκουσα βεβαιούμενον τὸ γεγονὸς ὑπὸ ἀξιοπίστων προσώπων τῆς πόλεως ταύτης.

«Ὁ ταγματάρχης Lambs — μοὶ διηγήθη ὁ Δόκτωρ — εἶχεν ἀκούσει περὶ ἐνὸς Φακίρου, ὅστις διεθίου ἀνὰ τὰ ὄρη, καὶ περὶ οὐ ἐπεκράτει ἡ φήμη, ὅτι ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐντὸς τάφου ἐν καταστάσει φαινομενικοῦ θανάτου, χωρὶς τούτου ἕνεκα νὰ ὑποστῇ καὶ ἀληθῆ θάνατον, καθ' ὅτι ἐγίνωσκε τὴν τέχνην νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ πάροδον πολλῶν μηνῶν εἰς τὴν ζωὴν, ἐὰν τὸν ἐξέταπτον. Τὸ πρᾶγμα ἐν ἀρχῇ ἐθεώρησεν ὁ ταγματάρχης ὡς ἐντελῶς ἀδύνατον, θέλων ὅμως νὰ σχηματίσῃ περὶ αὐτοῦ τελείαν πεποιθήσιν, ἐκάλεσε παρ' αὐτῶ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος Φακίρην, καὶ τὸν παρώτρυνε ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὸ πρωτοφανὲς πείραμα, μὲ τὴν ἀπειλήν ὅτι οὐδὲν προφυλακτικὸν μέτρον ἤθελον παραλείψει ὅπως ἀνακαλύψωσιν ἐνδεχομένην ἀπάτην. Ὁ Φακίρης ὑπήκουσε καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὑποστῇ ἑκουσίως τὸν ἐνταφιασμόν του, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῆς περὶ αὐτοῦ φήμης.

Οὕτω δὲ ἐν ὀρισθείσῃ ἡμέρᾳ μετέστησεν ἑαυτὸν εἰς ἐντελῆ νάρκωσιν, ἐκλιπόντος ἐξ αὐτοῦ παντὸς σημείου ζωῆς. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει παρέλαβον αὐτόν, καὶ ἀφοῦ τὸν περιετύλιξαν ἐντὸς λινοῦ ὑφάσματος, ὅπερ ἐσφράγισεν ὁ ταγματάρχης, τὸν ἐναπέθεσαν ἐντὸς κιβωτίου, ὃ ἐσφράγισαν ἐπίσης καὶ ἐξησφάλισαν δι' ἰσχυρᾶς κλειδωνιάς (λουκέτου). Τὸν οὕτω νεκρὸν ἐντὸς τοῦ κιβωτίου Φακίρην, μετέφερον ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ τὸν ἐνταφίασαν ἐντὸς κήπου. Ἐσπείραν εἶτα ἄνω τοῦ τάφου του κριθὴν, ἥγειραν πέριξ τοῖχον καὶ ἀφῆκαν φρουράν, ἵνα ἐπιτηρῇ τὸν ἐνταφιασθέντα νεκρὸν! Τὴν τεσσαρακοστὴν ἀπὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τοῦ Φακίρη ἡμέραν, ἦτις καὶ εἶχεν ὀρισθῆ περὶ ἐκταφῆν αὐτοῦ, πλείστοι Ἄγγλοι ἐκ τῶν πέριξ ἐκεῖ μερῶν παρευρέθησαν μετὰ τοῦ ταγματάρχου ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ἐκταφῆς, μεταξύ δὲ αὐτῶν καὶ ὁ δόκτωρ Friederick J. Burns. Καὶ ἀφοῦ ἀνέσκαψαν τὸν τάφον καὶ ἀνέσυρον τὸ κιβώτιον, ἐν ᾧ ἐμπεριείχετο ὁ Φακίρης, ἠνέφωξαν αὐτὸ καὶ εὔρον τὸ σῶμά του ἐν ἡ καταστάσει ἀφῆκαν αὐτὸ ἐν ἀρχῇ, ἦτοι σκληρὸν καὶ ἀλύγιστον. Ὅλοι ὅσοι εἶδον μετὰ πόσου μεγάλου κόπου, δι' ἐπιθέσεως θερμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, δι' ἐμφυσήσεων ἀέρος εἰς τὰ ὦτα καὶ εἰς τὸ στόμα του, δι' ἐντρίψεων τοῦ σώματος αὐτοῦ, τὸν ἐπανέφερον εἰς τὴν ζωὴν, οὐδὲ ἔχνος ἀμφιβολίας εἶχον πλέον περὶ τῆς πιθανότητος τοῦ πράγματος.

Ὁ ταγματάρχης Bacon μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι οὗτος τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος Φακίρην, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Nureddin, τὸν ἐκράτησεν ἐνταφιασμένον

ἐν τοῖς ὄρεσι τοῦ Dohemu ὑπὸ τὴν γῆν ἐπὶ τέσσαρας συνεγεῖς μῆνας. Κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ ἐξύρισε τὴν γενειάδα του, κατὰ δὲ τὴν ἐκταφὴν αὐτοῦ εὐρέθη τὸ πρόσωπόν του ἄνευ τριχῶν, ἐν ἧ καταστάσει ἦτο κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πρὸ τεσσάρων μηνῶν συμβάντος ἐνταφιασμοῦ του. Τοῦτο ἦτο μία ἐτι ἀπόδειξις τῆς μέσης μεταξύ ζωῆς καὶ θανάτου καταστάσεως τοῦ Φακίρου. Ἐπίσης εἰς τὰ ὄρη τῆς Dsherota ὡς καὶ ἐν Amritsir καὶ ἐν Ἰνδοστάν ἐνεταφιάσθη οὗτος ἐπανειλημμένως, ἐλέγετο δὲ περὶ αὐτοῦ γενικῶς, ὅτι ἐπρωτίμα ἂν ναρτᾶται τὸ φέρετρόν του ἄνωθεν τοῦ τάφου ἐν τῷ ἀέρι, διότι ἀπέφευγεν οὕτω τοὺς ἐν τῷ τάφῳ λευκοὺς μύρμηκας. Ἐπειδὴ ὁμως οὗτος ἦτο ἰδιόρρυθμος ἄνθρωπος, ὡς φαίνεται, ἀπέφευγε δὲ ἐκ προκαταλήψεως τὰς ἐνοχλητικὰς προτροπὰς τῶν Ἀγγλων, θελόντων ἐκ δυσπιστίας νὰ ἴδωσιν αὐτὸν ὑποβαλλόμενον συνεχῶς εἰς τὸ πείραμα αὐτοῦ, ἐγενήθη παρὰ τισιν ἀμφιβολία περὶ τῶν γεγονότων τῶν ἀνωτέρω περιγραφομένων. Ἐὰν ὁ ἐνταφιασμός οὗτος ἦτο τι εὐκόλον, ἢ ἦτο ἀπάτη ἢ πλάνη, οἱ ἄνθρωποι, οὓς εἶχε μεθ' αὐτοῦ ὁ Φακίρης, καὶ οἱ ὅποιοι διὰ τῶν μέσων, ἅτινα οὗτος εἶχε διδάξει αὐτοῖς, τὸν ἔφερον μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν εἰς τὴν ζωὴν, ἠδύναντο νὰ τὸν μιμηθῶσι. Τοῦτο ὁμως δὲν συνέβη. Ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὁ Φακίρης οὗτος ἦτο ὁ μόνος, ὅστις ἐγίνωσκεν αὐτὴν τὴν τέχνην, ἥτις πιθανῶς δὲν ἀπωλέσθη μετ' αὐτοῦ. Ὁ δόκτωρ Μὰκ Νέιλλ κατέβαλε πάντα κόπον καὶ ἐν ταῖς πεδιάσι τῶν Ἰνδιῶν ὡς καὶ κατὰ τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας τοῦ Κασμίρ, ὅπως ἀνεύρη τοιοῦτον τινα τεχνίτην καὶ τὸν μεταφέρῃ ἂν οὐχί εἰς Εὐρώπην, τοῦλάχιστον μέχρι Καλκούτας, ὑφιστάμενος οἷαν δήποτε πρὸς τοῦτο δαπάνην. Πολλοὶ αὐτόχθονες κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων, παρὰ τῶν ὁποίων ἐζήτησεν ὁ Δόκτωρ πληροφορίας, τῷ ἀπεκρίθησαν σὺν ἄλλοις, ὅτι οἱ τοιοῦτου εἶδους Φακίραι οὐδεμίαν ἀξίαν ἀποδίδουσιν εἰς τὰ χρήματα. « Ἀποδίδουσιν ὁμως μεγάλην ἀξίαν εἰς ἄλλας ὕλικὰς ἀπολαύσεις » ἀπήντησεν αὐτοῖς ὁ Δόκτωρ, ὑπαινιττόμενος τὴν λαγνείαν αὐτῶν. Μετὰ δυσαρεσκείας δὲ ἤκουσαν εἶτα αὐτὸν προσθέτοντα, ὅτι ὁ Φακίρης, ὅστις ἐνεταφιάσθη ἐν Λαχώρη, ὑπῆρξεν ἀκόλαστος ἄνθρωπος, ἐνεκα τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις ἀπεράσισε νὰ ἐξορίσῃ αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας. Οὗτος ὁμως ἀπέφυγε δραπέτευσας μετὰ τινος Κατρανῆς (γυναικὸς ἐκ τῆς κλάσεως τῶν Hindu) εἰς τὰ ὄρη, ὅπου καὶ ἀληθῶς ἀπέθανε καὶ κατέκασαν τὸν νεκρὸν αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐπικρατοῦντα ἔθιμα εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Βεβαίως δὲν ἐναπομένει ἀμφιβολία τις ὅτι δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἀπομιμηθῇ τις τὴν τέχνην ἐκείνην τοῦ Φακίρου καὶ ὅτι ταύτην μόνον διὰ μακροχρονίου ἐξασκήσεως δύναται τις νὰ ἐκμάθῃ. Ὡς μοι διηγήθησαν, οἱ Φακίραι οὗτοι τέμνουσι τὴν κάτωθι τῆς γλώσσης συγκαταοῦσαν αὐτὴν μεμβράνην, τὸ ὑπογλωττίδιον, ἀφιεμένης ταύτης ἐλευθέρως, εἶτα δὲ με προστριβὰς διὰ βουτύρου, ὅπερ εἶνε ἀναμιγμένον μετὰ ρίζων βερτράμης, καὶ διὰ συνεχοῦς τραβήγματος τῆς γλώσσης ἐπιμηκύνουσιν αὐτὴν

ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κατὰ τὸν ἐνταφιασμόν των περιτυλίσσουσιν αὐτὴν περὶ τὸν φάρυγγα καὶ ἀποφράττουσι τὰ μετὰ τῆς ρίνος συγκοινωνοῦντα καὶ ἐνυπάρχοντα ἐν αὐτῷ κενά, περικλείοντες οὕτω ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα ἐν τῇ κεφαλῇ των. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀποναρκώσεως οἱ πειραματισταὶ οὗτοι τοῦ φαινομενικοῦ θανάτου κλείουσι διὰ τῶν δακτύλων ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τοὺς ὀφθαλμούς, τοὺς ῥόθωνας καὶ τὰ ὦτα, διότι ὁ ἐντὸς τῆς κεφαλῆς των ἀήρ διαστέλλεται ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσης φυσικῆς θερμότητος καὶ ζητεῖ νὰ ἐκβάλλῃ μετὰ τοσαύτης δυνάμεως, ὥστε τὰ μέρη, τὰ μὴ δυνάμενα εὐκόλως νὰ διασταλώσι, διαρρηγνύνται, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον καὶ δὴ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω μεθόδου εἶνε ἀνάγκη πρῶτον νὰ δύναται τις νὰ κρατῇ ἐπὶ μακρὸν τὴν ἀναπνοὴν του, δεύτερον νὰ καθαρῖζῃ τὸν στόμαχόν του διὰ τῆς εἰσαγωγῆς ἐν αὐτῷ μακρᾶς λιπῆς ταινίας, καὶ νὰ εἰσάγῃ διὰ τοῦ πρωκτοῦ ἀρκετὴν ποσότητα ὕδατος πρὸς καθαρισμόν τῶν ἐντοσθίων. Τὸ τελευταῖον γίνεται διὰ μικροῦ σωληναρίου καθ' ὃν χρόνον οἱ πειραματισταὶ εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ ὕδατος μέχρι τῆς μασχάλης. Τὸ ὕδωρ εἰσάγεται ἐντὸς αὐτῶν κάτωθεν, ἀλλ' ἀρίεται εἶτα ἀμέσως νὰ ἐξέλθῃ.

Διηγοῦνται ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Φακίρης ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ του ἔλαβε καθάρσιον καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατόπιν ἐτρέφετο μόνον με γάλα κατὰ δὲ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ ἀντὶ τροφῆς κατέπιε ὀλίγον κατ' ὀλίγον ταινίαν ἐκ λινοῦ τριῶν δακτύλων πλάτους καὶ 23 μέτρων μήκους, τὴν ὅποιαν παρευθῆς εἶτα ἐξέβαλε. Τοῦτο δὲ ἔπραξε ἵνα καθαρῖσῃ τὸν στόμαχόν αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἄλλης δὲ προπεριγραφείσης μεθόδου ἐξέπλυνε καὶ τὰ ἐντόσθιά του. Ὅσα γελοῖα καὶ ἂν φαίνεται εἰς τινὰς ἢ μεθόδους αὐτῆ, ἐντούτοις δέον τις νὰ παραδεχθῇ, ὅτι τοιοῦτοι πειραματισταὶ εἰσὶ καθ' ὅλα κύριοι τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ σώματος των καὶ κυριαρχοῦσι ἰδίως τῶν κινήσεων τῶν μυῶνων αὐτῶν. Ἡμεῖς οἱ συνήθεις ἄνθρωποι, δὲν δυνάμεθα τεμάχιόν τι μακαρονίου νὰ καταπίωμεν, ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι ἐπαρκῶς βρασμένον καὶ προπαρσκευασμένον διὰ βουτύρου, τυροῦ καὶ λοιπῶν. Πιθανῶς παρὰ τοῖς ὑφισταμένοις τὰ ἀνωτέρω πειράματα ἢ γλώσσα νὰ ἀπώλεσε τὴν αἴσθησιν τῆς γεύσεως, τὰ δὲ περὶ τὸν φάρυγγα ὄργανα νὰ ἠλλοιώθησαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἡ μακρὰ ἐκ λινοῦ λωρὶς οὐδεμίαν νὰ εὐρίσκη ἀντίστασιν ἐν τῷ οἴσφραγῳ, οὕτω δὲ νὰ εἰσέρχεται κατὰ βούλησιν. Ἀφοῦ ἀποπερατώσῃ τὰ ἀνωτέρω προπαρσκευαστικά, ἐμφράσσει ἀπάσας τὰς ἐν τῷ σώματι ὁπὰς δι' ἀρωματικοῦ κηροῦ, στρέφει τὴν γλώσσαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ περιτυλίσσει αὐτὴν ἐν τῷ φάρυγγι. Σταυρόνει εἶτα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ πλείστων θεατῶν ἀποναρκοῦται, κρατῶν τὴν ἀναπνοὴν αὐτοῦ. Κατὰ δὲ τὴν ἐκταφὴν τὸ πρῶτον καὶ κύριον, ὅπερ θὰ ἐπιχειρήσῃ πρὸς ἀνάζην αὐτοῦ, εἶνε νὰ ἐκβάλλῃ τῇ βοήθειᾳ τοῦ δακτύλου τὴν ἐν τῷ φάρυγγι περιτετυλιγμένην γλώσσαν του, εἶτα ἐναποθέττουσι θερμὴν ἀρωματώδη ζύμην ἐξ

ἀλεύρου ὀσπρίων καὶ ἀρωματικῶν ὀπωρῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἐμφυσῶντες ἐνταυτῷ εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ διὰ τῶν ὠτων ἀτμοσφαιρικόν ἀέρα, ἀροῦ ἀφαιρέσασσι τὰ ἐξ ἀρωματικοῦ κηροῦ πώματα ἐκ τῶν ὠτων, ἐκτινασσομένων μετὰ πατάγου τῶν κηρίνων πωμάτων τῆς ρινός, αὐτὸ δὲ (ὁ πάταγος δηλαδὴ) εἶνε τὸ πρῶτον σημεῖον τῆς ἐπανόδου ἐν τῇ ζωῇ, μεθ' ὃ ἄρχεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἀναπνέῃ· ἀνοίγει εἶτα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπανέρχεται κανονικῶς εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Ὅλα ὅμως ταῦτα παρακολουθοῦνται μὲ ἀδιαλείπτους καὶ συνεχεῖς προστριβάς ὑπ' αὐτοῦ. Κατὰ πόσον τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐνεργειῶν εἶνε δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπωφελῶς εἰς ἄλλους ἀσφυκτιῶντας ὡς ἐν παραδείγματι εἰς τοὺς πνιγομένους, μεθύσους, παγωμένους, δεῖται ἐξετάσεως.

Διηγούνται ὅτι ἐν Amritsir ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Guru Ardhn - Sing, πρὸ τριακοσίων περίπου ἐτῶν, ἓνας Ὑόγι-Φακίρης εὐρέθη ὑπὸ τὴν γῆν ἐνταφιασμένος, παρ' αὐτῷ δὲ εὐρον καὶ ὀδηγίας, διὰ τίνος τρόπου ἠδύνατο νὰ τὸν ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν. Ὁ Φακίρης οὗτος διέμεινεν ὑπὸ τὴν γῆν ἐπὶ μίαν ἑκατονταετηρίδα, καὶ ὡς ἐπανῆλθε πάλιν εἰς τὴν ζωὴν διηγείτο πολλὰ πράγματα τῶν ἀρχαίων χρόνων. Περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ τελευταίου τούτου δὲν ἐγγυῶμαι, πιστεύω ὅμως, ὅτι ἐκεῖνος, ὅστις ἠδυνήθη νὰ μείνῃ τέσσαρας μῆνας ὑπὸ τὴν γῆν ἐνταφιασμένος χωρὶς νὰ σαπῇ καὶ ἀποσυντεθῇ, ἐπίσης δύναται καὶ ἐν ἔτος νὰ μείνῃ ὑπὸ τὴν γῆν καὶ πέραν ἔτι τοῦ χρόνου τούτου, ἴσως δὲ καὶ μέχρις ἑκατὸν ἐτῶν.

Ὅσῳ παράδοξα καὶ ἄν φαίνονται ταῦτα, ὅσῳ καὶ ἂν εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι πολλὰ τῶν προρρηθέντων δύναται νὰ θεωρηθῶσι γελοῖα, ἐν τούτοις δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀνομολογήσω, ὅτι ἅπαντα τὰ γεγονότα, ἅπερ ἀνωτέρω διηγήθη καὶ τὰ ὅποια δι' ἀναμφιβόλων παραδειγμάτων βεβαιοῦνται, δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀπορριπτέα· διότι ἐκτὸς τῶν ἀληθειῶν, ἄς ὁ Haller ἐν τοῖς κατωτέρω ὠραίοις αὐτοῦ στίχοις γράφει :

«Ins Innre der Natur dringt kein erschaffener Geist
Ja glücklich wem sie nur die äussere Schale weist.
ἦτοι :

εἰς τὰ ἔνδον τῆς φύσεως οὐδὲν πλασμένον πνεῦμα εἰσδύει
εὐτυχῆ δὲ εἶνε ἐκεῖνος, εἰς ὃν ἀποκαλύπτει αὕτη τὸν
ἐξωτερικὸν αὐτῆς φλοῖον.

εὐρίσκομεν καὶ ἐρριζωμένην τὴν ἐπὶ τοιούτων φαινομένων πίστιν εἰς τὰς παραδόσεις τῆς ἀρχαιότητος. Τίς ἀκουσίως δὲν ἀναμνησθεῖται τοῦ ἐκ Κρήτης Ἐπιμενίδου, ὅστις, κατὰ τὴν παράδοσιν μετὰ τεσσαρακονταετῆ ἐντὸς σπηλαίου ὕπνον ἀφυπνίσθη καὶ εὐρέθη πρὸ νέου κόσμου ; Τίνοι δὲν ἐπέρχονται ἐν τῇ ἀναμνήσει του οἱ ἄγριοι ἐπτά ὑπνώττοντες, οἱ ὅποιοι κατὰ τι χειρόγραφον τοῦ Βατικανοῦ ἐνεταφιάσθησαν ἐντὸς σπηλαίου παρὰ τὴν Ἔφρεσον ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ αὐτοκράτορος Δεκίου (250 μ. Χ.) ὅπως ἀποφύγασσι τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν, ἀφυπνίσθησαν δὲ μετὰ 150 ἔτη ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας Θεοδοσίου τοῦ δευτέρου ; Τὸ βασιλεῖον τῶν ζώων

δὲν παρέχει ἡμῖν παρόμοια παραδείγματα ; Δὲν ἀνευρέθησαν ἐντὸς τῶν βραχυδῶν πετρωμάτων ζῶα ἰδίως εἶδη χελωνῶν καὶ βατραχῶν, οἱ ὅποιοι κατὰ τοὺς μετριωτάτους ὑπολογισμοὺς, ἐπὶ τὸν μακρὸν χρόνον τριῶν μέχρι τεσσάρων ἑκατονταετηρίδων καὶ ἀκόμη περισσότερον διέμειναν ἐντὸς αὐτῶν ἐνταφιασμένοι καὶ ἐν νεκρᾷ καταστάσει, καὶ κατὰ τὸν ἐκταφιασμὸν αὐτῶν ἐπανῆλθον πάλιν ἐν τῇ ζωῇ ; Φρονῶ ὅτι δὲν εἶνε ἀνάγκη διὰ τοὺς γνώστας τῆς φυσικῆς ἱστορίας νὰ ὑπενθυμίσω αὐτοῖς τὰ εἶδη τῶν ζώων ἐκεῖνων, τὰ ὅποια κατὰ τὸν χειμῶνα μεταπίπτουσιν εἰς νάρκωσιν, ὅμοιαν τῷ θανάτῳ, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑφίστανται ἀληθῆ θάνατον.

Τελευταῖων προκαλῶ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τινων φαινομένων τοῦ εἶδους τούτου νεωτέρας ἐποχῆς, περὶ τῶν ὁποίων μετ' ἄκρας σπουδαιότητος μᾶς πληροφоруοῦσιν αἱ Ἀγγλικάι πηγαί.

Ἐν ταῖς Philosophical trasactions for 1694, ἀναφέρεται παρόμοιον γεγονός, ἐπισυμβάν ἐπὶ τίνος ἀνθρώπου, πρὸ τοῦ 1694. Ἀναφέρονται δὲ ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς :

Ἀνθρωπὸς τις ἡλικίας 25 ἐτῶν, ὅστις κατῴκει εἰς τὰ πέριξ τοῦ Bath, ἀπεκοιμήθη αἴφνης καὶ ἐπὶ ἓνα ὀλόκληρον μῆνα διετέλεσεν ἐν ἐντελῇ ὑπνωτικῇ καταστάσει ναρκώσεως. Μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ὑπέπεσε καὶ πάλιν εἰς ἀπονάρκωσιν, ἐπισυμβᾶσαν ὡς ἐξῆς : Ἐν ἀρχῇ τῆς ἀπονάρκώσεως αὐτοῦ ἔτρωγεν, ἔπινεν, περὶ τὸ τέλος ὅμως τῆς ἀπονάρκώσεως του συνεσφίχθησαν αἱ σιαγόνες του, δὲν ἠδύνατο νὰ φάγῃ πλέον· ἀπεναρκώθη εἶτα ἐντελῶς καὶ δὲν ἀφυπνίσθη εἰμῆ μετὰ παρέλευσιν 17 ἑβδομάδων. Συνέπεσε καθ' ὃν χρόνον ἀπεκοιμήθη νὰ σπεῖρωσι κριθὴν ὅταν δὲ ἀφυπνίσθη αὕτη ἦτο ἤδη ὠριμος. Κατὰ τὸν μῆνα Αὐγουστον ἀπεκοιμήθη οὗτος ἐκ νέου, ματαίως δὲ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην διὰ φλεβοτομιῶν, δι' ἐντρίψεων, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ὄλων τῶν μέσων τῆς τέχνης, προσεπάθησαν νὰ τὸν ἀφυπνίσωσι πρὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, ὅτε καὶ ἀφυπνίσθη ἀφ' ἑαυτοῦ.

Ἐν τῷ Platts Natural History of Staffor dshire μνημονεύεται ἡ περίπτωσις γυναικὸς ἡ ὅποια ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ R. Willan, ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ A. Smith ὁ συγγραφεὺς γράφει ἐν σελίδι 339 τὰ ἐξῆς : «Παρετήρησα, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ ἄλλοις ξένοις μελαγχροινόδέρμοις ἄτομα, ἅτινα ἐνίοτε ἐπὶ μίαν μέχρῃς ὀκτῶ ἑβδομάδων διατελοῦσιν ἐν καταστάσει ἀναισθητῶ».

P*

